Ankenævnet for Forsikring

896/12-5

Den 10. juli 2012 blev i sag nr. 80.519:

xxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har en individuel pensionsordning i Danica Pension med dækning ved tab af erhvervsevne. Han klager ved sin brancheforening over, at selskabet har standset udbetalingerne pr. 1/8 2010.

Selskabet har anerkendt, at klageren har et varigt medicinsk erhvervsevnetab på mindst 2/3 og har bevilget klageren præmiefritagelse indtil udløb af forsikringen, men har fra 1/7 2010 [1/8 2010] fundet, at klageren ikke har et dækningsberettigende økonomisk erhvervsevnetab, idet selskabet ikke finder det godtgjort, at hans indtjening er faldet med 50 %.

Klageren har to forsikringer. Den ene giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klageren på grund af sygdom eller ulykke mister mindst 2/3 af erhvervsevnen. Såfremt erhvervsevnen er nedsat til mellem halvdelen og 1/3, er der ret til halv udbetaling. Der er en karenstid på 3 måneder.

Den anden forsikring giver ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne på mindst 2/3 som følge af sygdom eller ulykke og halv udbetaling, hvis erhvervsevnen bliver nedsat til mellem 1/2 og 1/3. Der er en karenstid på 3 måneder.

2. 80.519

Klageren er født i 1960. Efter en matematisk-fysisk studentereksamen i 1980 har han efter 3 år i landbrugspraktik uddannet sig til agrarøkonom i 1985 (merkonom i landbrugsledelse). Siden 1989 har han været selvstændig landmand med supplerende udearbejde på gartneri, hvor han tillige i flere perioder har været driftsleder.

I anmeldelse ved tab af erhvervsevne underskrevet den 11/9 2008 har klageren anført, at han har været sygemeldt siden 13/6 2008, og at han er under udredning for Parkinsons sygdom. Om sin indtjening før uarbejdsdygtigheden har han anført, at hans bruttoindtægt årligt androg 231.000 kr., hvoraf de 150.000 kr. udgjorde lønmodtagerandelen, og de resterende 81.000 kr. hidrørte fra selvstændig landmandsvirksomhed. Af lægeattest ved nedsat erhvervsevne underskrevet den 19/9 2008 fremgik, at prognosen var usikker, og at der forventedes svar på skanninger i begyndelsen af oktober 2008.

Efter det oplyste i sagen bevilgede selskabet efterfølgende præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne fra karensperiodens udløb den 13/9 2008.

Klageren fremsendte efterfølgende kopi af kommunens brev vedrørende tilkendelse af flexjob af 26/3 2010. Det fremgik bl.a. heraf, at lønnen i flexjobbet i egen virksomhed var på 19.140,20 kr. månedligt med 2/3 løntilskud.

Selskabet skrev på baggrund heraf til klageren den 26/4 2010, idet det blev oplyst, at indtjeningen i flexjobbet havde betydning for, om han havde ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne. Derimod ville retten til præmiefritagelse ikke blive berørt af indtægten fra fleksjobbet.

Selskabet indhentede fleksjobsagen fra kommunen og har på baggrund heraf i brev af 27/5 2010 til klageren bl.a. anført, at klagerens indtægtsnedgang ikke ansås at være halvdelen eller mere, hvorfor han ikke længere var berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne. Udbetalingerne ville derfor ophøre den 1/7 2010.

3. 80.519

Selskabet kom ved en fejl til at udbetale ydelser for juli måned 2010, men krævede ikke beløbet tilbagebetalt. Imidlertid fastholdt selskabet, at klageren ikke havde godtgjort et økonomisk erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Klagerens repræsentant har i brev af 9/9 2010 fremsendt oversigt over klagerens skattepligtige indkomst for 2006 - 2009 og anmodede på baggrund heraf selskabet om at revurdere sagen.

Selskabet fastholdt sin afgørelse i brev af 7/10 2010, idet det bl.a. er anført:

> "Hvis vi tager udgangspunkt i, at [klagers] indtægt fra tidligere er repræsentativ for, hvad en erhvervsdygtig person fra samme egn og af tilsvarende alder og uddannelse tjener, så har han i sin anmeldelse til os oplyst, at han før sin sygdom tjente 231.000 kroner årligt eller 19.250 månedligt før skat.
>
> Alene løntilskuddet fra kommunen, som er 2/3 af 22.386 kroner = 14.924 kroner månedligt og 179.088 kroner årligt betyder, at [klager] fortsat har en indtægt på mere end halvdelen.
>
> Vi kan ikke tage udgangspunkt i den ændrede indtægt [klager] har haft siden 2006, da denne indkomst også er afhængig af konjunkturen og den finanskrise, der indtraf i 2008. Hvis vi alligevel vælger at gøre det, vil løntilskuddet fra kommunen igen vise, at lønnedgangen ikke er tilstrækkelig. Det er i øvrigt en betingelse for udbetaling ved tab af erhvervsevne, at det er sygdommen, der er årsag til den manglende indtægt. Og det finder vi ikke dokumenteret.
>
> Vi fastholder på denne baggrund vores tidligere vurdering. Vi mener fortsat ikke at [klagers] lønnedgang er på halvdelen eller mere som følge af hans sygdom. [klager] er fortsat ikke berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling, så længe han er ansat i aktuelle fleksjob."

Klagerens brancheforening indtrådte herefter i sagen og har i brev af 25/11 2010 bl.a. anmodet selskabet om at bekræfte, at klageren er berettiget til præmiefritagelse, idet dette tidligere er blevet bekræftet at skulle gælde til udløb af forsikringen. Det anførte i brevet af 7/10 2010 var derfor i modstrid med de tidligere tilsagn om præmiefritagelse. Selskabet bekræftede retten til præmiefritagelse ved brev af 6/12 2010 til brancheforeningen.

Brancheforeningen har i længere redegørelse af 25/2 2011 til selskabet opfordret til en revurdering af sagen, idet det er foreningens vurdering, at klagerens økonomiske erhvervsevnetab er mere end halvdelen, ligesom det er foreningens opfattelse, at årslønnen for selvstændig virksomhed bør fastsættes efter de samme principper, som fremgår

af lov om arbejdsskade, hvorefter man anvender skattevæsenets oplysninger om overskud af virksomheden med fradrag for renteudgifter og tillæg for virksomhedsrelateret renteindtægt. På baggrund af en beregning efter dette princip var det derfor brancheforeningens vurdering, at klagerens indkomst i 2010 var nedsat med over halvdelen. Foreningen har anskueliggjort opgørelsesmåden i et skema:

"

	2006	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Indtægt ved selvstændig virksomhed	170.242	286.047	58.520	-9,554	49.238
Lønindtægt	157.700	181.493	79.460		
Fleksjob tilskud					189.264
Sygedagpenge			91.770	138.362	
Indkomst i alt	**327.942**	**467.540**	**229.750**	**128.808**	**238.502**

Sammenligningsgrundlag 2 år før og 2 år efter sygdommen:

Gennemsnitlig indkomst før sygdommen udgør således:
2006: 327.942 kr. + 2007: 467.540 kr. = 795.482 kr.: 2 **= 397.741 kr.**

Gennemsnitlig indkomst efter sygdommen:
2009: 128.808 kr. + 2010: 238.502 kr. = 367.310 kr.: 2 **= 183.655 kr.**"

Selskabet har i brev af 21/3 2011 til brancheforeningen fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"På vegne af [klager] har … udarbejdet en vurdering af indtægtsnedgangen baseret på indkomstopgørelse fra 2006 - 2010 udarbejdet af …

Imidlertid mener Danica Pension, at der ved beregning af den samlede indtægt i fleksjobbet udelukkende skal ses på den årlige indtægt forsikrede har efter ansættelse i fleksjobbet, dvs. indtægten i 2010. [Klagers] indtægt i 2010 er hans indtægt ved selvstændig virksomhed samt fleksjob-tilskuddet. Dette udgør en samlet indtægt på 238.502 kr.

Det er endvidere Danica Pensions opfattelse, at man ved vurdering af indtægten før sygdommen ikke alene kan tage udgangspunkt i [klagers] konkrete indtjening, da denne indkomst bl.a. er afhængig af konjunkturer. Vælger man alligevel at tage udgangspunkt i indtægterne fra 2006 og 2007 giver de et gennemsnit på 397.741 kr. [Klagers] indtægtsnedgang er således mindre end halvdelen. Allerede af den grund fastholder Danica Pension, at [klager] ved sin ansættelse i fleksjobbet ikke har ret til udbetaling ved erhvervsevnetab.

Endvidere er det en betingelse for udbetaling ved erhvervsevnetab, at indtægtsnedgangen udelukkende skyldes sygdommen. [klager] har opnået et dårligere resultat i 2010 end i 2006 - 2008. Det dårligere resultat skyldes primært en lavere indtægt fra maskinstation, højere kontante kapacitetsomkostninger samt større afskrivninger. Det findes ikke tilstrækkeligt dokumenteret, at den lavere indtægt fra maskinstationen skyldes sygdommen. Således må det påregnes, at maskinerne i uændret omfang kan lejes ud til brug på trods af forsikredes sygdom. I øvrigt bemærkes det, at indtægterne fra maskinstationen generelt er meget svingende fra 2006 til 2010."

Brancheforeningen har herefter på vegne af klageren indbragt klage til nævnet den 27/4 2011 med krav om, at selskabet anerkender et dækningsberettigende økonomisk erhvervsevnetab. Til støtte for kravet har foreningen i redegørelse af 6/5 2011 bl.a. anført:

> "Danica Pension oplyser, at man ved bedømmelse af erhvervsevnetabet sammenligner indtægten i fleksjobbet med den indtægt, som fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet.
>
> Danica Pension anfører, at der ved beregning af den samlede indtægt i fleksjobbet udelukkende skal ses på den årlige indtægt efter ansættelse i fleksjob, dvs. alene indtægten i 2010.
>
> Det fremgår ikke af forsikringsbetingelserne, hvorledes vurderingen af om [klager] har haft en indtægtsnedgang på mere end halvdelen skal foretages. Det er min opfattelse, at vurderingen i mangel af kriterier herfor skal fastsættes i overensstemmelse med principperne i lov om arbejdsskade. Det er som bekendt Danica, der har udformet forsikringsbetingelserne og således også Danica, der må bære risikoen for en fortolkningstvivl.
>
> Netop fordi indkomsten fra selvstændig virksomhed svinger, er det nødvendigt at måle den som gennemsnittet af nogle år. Det nærmeste vi kan komme et beregningsgrundlag på nuværende tidspunkt er derfor, at tage indkomsten fra 2009 og 2010, hvilket svarer til en indkomst på 183.655 kr. pr. år.
>
> Danica Pension har anført, at det ikke findes dokumenteret, at den lavere indtægt skyldes sygdommen. Det er min opfattelse, at [klager] har sandsynliggjort jf. nedenfor, at årsagen til indtægtsnedgangen skyldes hans sygdom og yderligere har det formodningen for sig, at indtægtsnedgangen skyldes sygdom, idet indtræden af sygdom er eneste væsentlige begivenhed i perioden. Det må herefter være Danica, der skal løfte bevisbyrden for, at sygdommen ikke er årsag til indtægtsnedgangen
>
> Indtægtsnedgangen fra maskinstation skyldes efter min opfattelse [klagers] sygdom.
> …
> Hvis indkomsten i fleksjobbet skal sammenholdes med lønindkomst, kan der tages udgangspunkt i, hvad en driftsleder med [klagers] uddannelse og erfaring og alder ville kunne få udbetalt.
>
> Jeg har derfor kontaktet …, som oplyser, at en uddannet landmand, der arbejder som driftsleder vil på … få udbetalt 32.000 kr. pr. måned. Dette vil svare til en årlig indkomst på 384.000 kr., hvilket betyder, at [klagers] indtægt efter ulykken er nedsat med mere end halvdelen, når der henses til hans gennemsnitlige indkomst ved selvstændig virksomhed for 2009 og 2010."

Selskabet har over for nævnet i brev af 26/5 2011 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "[Klager] klager via sin advokat over, at Danica Pension har stoppet udbetalingen og fritagelsen for indbetaling efter at han er kommet i fleksjob.
> …
> Vi har den 28. februar 2011 modtaget en vurdering af indtægtsnedgangen baseret på indkomstopgørelse fra 2006 - 2010 udarbejdet af …

> Imidlertid mener Danica Pension, at der ved beregning af den samlede indtægt i fleksjobbet udelukkende skal ses på den årlige indtægt [klager] har efter ansættelse i fleksjobbet, det vil sige indtægten i 2010. [Klagers] indtægt i 2010 er hans indtægt ved selvstændig virksomhed samt fleksjobtilskuddet. Dette udgør en samlet indtægt på 238.502 kroner.
>
> Det er endvidere Danica Pensions opfattelse, at man ved vurdering af indtægten før sygdommen ikke alene kan tage udgangspunkt i [klagers] konkrete indtjening, da denne indkomst blandt andet er afhængig af konjunkturer. Vælger man alligevel at tage udgangspunkt i indtægterne fra 2006 og 2007 giver de et gennemsnit på 397.741 kroner. [Klagers] indtægtsnedgang er således mindre end halvdelen.
>
> Endvidere er det en betingelse for udbetaling ved tab af erhvervsevne, at indtægtsnedgangen udelukkende skyldes sygdommen. [Klager] har opnået et dårligere resultat i 2010 end i 2006 - 2008. Det dårligere resultat skyldes primært en lavere indtægt fra maskinstationen, højere kontante kapacitetsomkostninger samt større afskrivninger. Det findes ikke tilstrækkeligt dokumenteret, at den lavere indtægt fra maskinstationen skyldes sygdommen. Således må det påregnes, at maskinerne i uændret omfang kan lejes ud til brug på trods af [klagers] sygdom. I øvrigt bemærkes det, at indtægterne fra maskinstationen generelt er meget svingende fra 2006 til 2010.
>
> Samtidig syntes det ikke tilstrækkeligt dokumenteret, at de høje kontante kapacitetsomkostninger i 2008 - 2010 er direkte relateret til sygdommen. Endelig skyldes de større afskrivninger køb af ny traktor, hvilket heller ikke kan henføres til [klagers] sygdom. Samlet findes det ikke tilstrækkeligt dokumenteret, at indtægtsnedgangen udelukkende skyldes sygdommen.
>
> Vi fastholder på denne baggrund vores afgørelse, idet [klager] ikke har dokumenteret, at han har en indtægtsnedgang på mindst halvdelen, og vi fastholder, at han ikke er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne det foreliggende grundlag."

Advokaten i brancheforeningen har i brev af 9/12 2011 til nævnet oplyst, at klagerens helbred "går hurtigere ned ad bakke end forventet", hvorfor han af kommunen har fået bevilget medhjælp, ligesom han er ved at undersøge muligheden for at ophøre med gården. Det er på baggrund heraf advokatens vurdering, at såfremt gården sælges eller bortforpagtes, vil klageren utvivlsomt blive tilkendt førtidspension.

I brev af 9/1 2012 har selskabet fastholdt sin afgørelse, idet der ikke var nye oplysninger om indtægtsforholdene.

Advokaten har i brev af 11/1 2012 anmodet om, at sagen udsættes i nævnet, indtil klageren har indsendt foreløbigt regnskab for 2011.

7. 80.519

I brev af 17/2 2012 til nævnet har advokaten indsendt årsrapport for 2011, ligesom der er indsendt lønstatistikker svarende til klagerens kvalificationer. Det fremgår heraf, at gennemsnitslønnen for en driftsleder med samme uddannelse som klageren tjener 41.858 kr. pr. måned eller 502.296 kr. årligt. Herefter har advokaten opstillet følgende beregning:

"Sammenligningsgrundlag 2 år før (2006 + 2007) er 397.741 kr. og halvdelen heraf er 198.871 kr. Indtægten for 2011 udgør:

Indtægt selvstændig virksomhed	- 18.856 kr.
Sygedagpenge	10.724 kr.
Indkomst fleksjob	190.917 kr.
Samlet indkomst:	182.785 kr."

Selskabet anmodede på baggrund heraf om at få tilsendt en R75-blanket, som advokaten fremsendte den 12/3 2012.

Afslutningsvis har selskabet i brev af 13/4 2012 bl.a. anført:

"Det fremgår af oplysningerne, at [klager] har haft en personlig indtægt på 248.091,00 kroner. Derudover kommer indtægten på maskinstationen og markerne. Det fremgår af indkomstopgørelserne, at [klager] i 2010 har forøget afskrivningerne på grund af indkøb af en ny traktor samt en forøget kapacitetsomkostning som følge af vedligeholdelse af tag. Det synes således ikke at være tilstrækkeligt dokumenteret, at de høje kapacitetsomkostninger og afskrivninger er direkte relateret til sygdommen, som vi også tidligere har beskrevet i vores brev fra den 26. maj 2011.

Det er derfor fortsat vores vurdering, at [klager] ikke har dokumenteret, at han har en indtægtsnedgang på mindst halvdelen, og vi fastholder, at han ikke er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne på det foreliggende grundlag."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Dækning ved tab af arbejdsevne**

…

Varigt tab af arbejdsevne

…

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til 1/3 eller mindre, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder."

8. 80.519

Nævnet udtaler:
Efter oplysningerne om klagerens tidligere og nuværende indtægt, herunder fleksjob-tilskuddet, finder nævnet, at han ikke på det foreliggende grundlag har godtgjort, at han som følge af sin sygdom har en indtægtsnedgang på mindst halvdelen.

Dette udelukker ikke, at en nærmere bevisførelse vedrørende klagerens mulighed for ved arbejde at tjene, hvad der i samme egn er sædvanligt for jævnaldrende, fuldt erhvervsdygtige landmænd med en agrarøkonomisk uddannelse, og som arbejder som driftsleder, kan føre til andet resultat.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson